

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Historia e teoría da literatura dramática
DISCIPLINA	Literatura Dramática II
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Dirección de escena e dramaturxia
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Teoría e historia das artes escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Carmen Abizanda Losada
DOCENTES	Nome e apelidos: Carmen Abizanda Losada Horario titorías: https://esadgalicia.com/curso-escolar/ Despacho: D4 Contacto: carmenabizanda@edu.xunta.es
DESCRICIÓN	Estudo dos principais textos e autores relevantes do período da literatura dramática universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon ao seu contido, forma e xénero e tendo en conta a especificidade das competencias do perfil profesional do director ou dramaturgo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Competencias básicas adquiridas na disciplina de Literatura Dramática I. É necesario aprobar Literatura Dramática I para ser avaliado en Literatura Dramática II.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☐ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.

X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.	
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos.	
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.	
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.	
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como a renovación estética.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Lectura comprensiva e analítica dos textos das épocas correspondentes.		T8, X3, ED1, ED5
2. Comprensión dos factores sociais, estéticos e literarios que sustentan as creacións dramáticas de cada autor.		T2, T8, ED2
3. Identificación dos autores e movementos, distinguindo os trazos singulares das súas obras e os discursos dramáticos vinculados.		T2, T8, X6
4. Desenvolvemento da capacidade crítica aplicada a la lectura e valoración das creacións literarias.		T8, X3
5. Expresión precisa e técnica das propias ideas en relación cos textos, tanto oralmente como por escrito.		T1, T8
6. Análise comparativa de textos, da mesma corrente ou de correntes diferentes, e de manifestacións artísticas diversas.		T15, T14
7. Dominio da metodoloxía de investigación bibliográfica, incorporando as novas tecnoloxías e facendo un uso adecuado das mesmas.		T3, X1
8. Interpretación da obra dramática de xeito aplicado á especialidade de dirección de escena e dramaturxia.		X5, ED1
9. Participación activa en presentacións e debates, defendendo con rigor as súas ideas propias, fomentando o respecto e a escoita das ideas alleas.		T8, X3, T9, X7
10. Estimulación da autonomía de traballo e o interese persoal polas materias tratadas.		T1, T2, X1, X7, X6
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Dramaturxias do século XIX. Romanticismo fronte a Realismo. O nacemento do Simbolismo e os ismos.	1.1 Prerromanticismo e Romanticismo. 1.1.1 O "Sturm und drang" e o rexeitamento do clasicismo. 1.1.2 Goethe, Schiller e Kleist. 1.1.3 <i>Woyzeck</i> de Büchner. 1.1.4 O prefacio do <i>Cromwell</i> . A nova poética do Romanticismo. 1.1.5 O Romanticismo en España. 1.2 O teatro no Realismo e no Naturalismo. 1.2.1 Tendencias fundamentais do Realismo. 1.2.2 Aspectos do ideario Naturalista. 1.2.3 Henrik Ibsen. 1.2.4 August Strindberg. 1.2.5 Zola e o Naturalismo. 1.2.6 O teatro ruso. Chekhov. Stanislavski. O Teatro do Arte de Moscú.	30h.

	1.3 Simbolismo, un teatro de atmosfera. 1.3.1 Antecedentes e características. 1.3.2 Maeterlinck e Claudel. 1.3.3 A <i>Salomé</i> de Oscar Wilde. 1.4 As vangardas. 1.4.1 O <i>Ubú roi</i> de Alfred Jarry como contestación al Realismo. 1.4.2 Os ismos e as súas manifestacións literarias.	
2. Literatura dramática universal do século XX. Unha panorámica xeral dende a crise do personaxe.	2.1 Pirandello e a crise do personaxe. 2.2. O teatro épico de Brecht. Texto e representación. 2.2.1 <i>O pequeno organón para o teatro</i> . 2.3 Teatro e cerimonia na obra de Jean Genet. 2.4 O absurdo e o seu reflexo na creación dramática. Ionesco, Beckett e Adamov. 2.4.1 O absurdo en España. Arrabal. 2.5 O existencialismo. Sartre e Camus. 2.6 A dramaturxia psicoloxista americana: Arthur Miller, Tennessee Williams e Eugene O'Neill. 2.7 Teatro documento.	10h.
3. A creación dramática española no século XX. A reinvención do teatro.	3.1 Valle-Inclán e García Lorca: a compartida procura dun novo teatro. 3.2 Dramaturxias do exilio español: María Zambrano, Max Aub e José Ricardo Morales.	10h.
4. Autores galegos no século XX. O grupo Nós e as dramaturxias da posguerra.	4.1 O grupo Nós. Rodríguez Castelao e Otero Pedrayo. 4.2 As dramaturxias de posguerra: Álvaro Cunqueiro.	10h.
TOTAL SESIÓNS		60h.

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	5		5
Exposición maxistral	20		20
Exposición práctico-teórica			
Práctica individual			
Práctica colectiva	27		27
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias		30	30
Outros			
Titorías individuais	2		2
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	5h 30 min		5h 30m
Actividades de avaliación. Revisión	30min		30min
TOTAL	60	30	90
PERCENTAXE	66%	33%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o

	alumnado así como presentar a materia.	
Exposición maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo e aspectos básicos para o debate co fin de proporcionar na aula os contidos conceptuais mínimos da disciplina.	
Lectura e análise individual	Interpretación persoal e rigurosa dos textos de lectura obrigatoria. O alumno deberá tomar nota dos aspectos e impresións que lle suxira a lectura co obxectivo de reflexionar sobre eles e de utilizalos para a posta en común. Debe, ademáis, ter especialmente en conta a análise dos elementos de significación do texto proposto polo docente para a súa lectura.	
Posta en común colectiva na aula	O alumno deberá mostrar as súas percepcións con respecto as pezas lidas e con respecto os contidos concretos que presente o docente.	
Traballos práctico-teóricos de creación	A partir do material teórico o alumno deberá desenvolver traballos prácticos de aula que redunden nun mellor aproveitamento dos coñecementos adquiridos e tamén na comprensión dos autores estudados.	
Actividades de avaliación	O alumno deberá ser avaliado polos traballos de aula, polas análises semanais das pezas obrigatorias postas en común na aula a partir das notas de lectura tomadas polo alumno e por un comentario crítico sobre unha delas.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Titorías	Os alumnos contan cunhas seis horas de titorías de apoio semanais, sen perxuício de que se fagan encontros co profesor cando o alumno así o requira. O profesor tamén estará en contacto con eles a través do enderezo electrónico.	
Corrección e comentarios	Os alumnos poderán contrastar os seus análises co profesor todas as semanas. Cada unha delas traballarán sobre unha peza distinta do período da literatura obxecto de estudo, contrastándola con outras pezas do mesmo autor o de outros do mesmo movemento.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Aqueles alumnos que teñan dereito á avaliación continua deberán presentar os traballos prácticos de aula e un comentario crítico sobre unha das pezas de obrigatoria lectura. O alumno deberá presentar na data marcada un diario coas notas que individualmente tomou da lectura das obras. Valorarase especialmente a participación activa na clase e nos debates que xordan das análises das pezas obrigatorias. <u>Obras de lectura obrigatoria:</u> -Os <i>bandidos</i> de Schiller. (*) -O <i>Woyzeck</i> de Büchner. -Un <i>inimigo do pobo</i> de Ibsen. -A <i>señorita Xulia</i> de Strindberg. (*) -A <i>gaivota</i> de Chekhov.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, ED1, ED2, ED5	70%

<p>-<i>A intrusa</i> de Maeterlinck. -<i>Salomé</i> de Oscar Wilde. -<i>Ubú roi</i> de Alfred Jarry. -<i>Seis personaxes na procura de autor de Pirandello.</i> (*) -<i>Nai Coraxe e os seus fillos</i> de Brecht. -<i>Esperando a Godot</i> de Beckett. -<i>El arquitecto y emperador</i> de Asiria de Arrabal. (*) -<i>Calígula</i> de Camus. (*) -<i>Un tranvía chamado desexo</i> de Tennessee Williams. (*) -<i>Así que pasen cinco años</i> de García Lorca. -<i>El retablo de la avaricia, la lujuria y la muerte</i> de Valle-Inclán. -<i>La tumba de Antígona</i> de María Zambrano/<i>San Juan</i> de Max Aub. (*) -<i>Teatro ignorado</i> de Otero Pedrayo. (<i>A Intrusa</i> de Maeterlinck a vemos con <i>Salomé</i> de Oscar Wilde. Igual que Valle-Inclán e García Lorca estúdanse xuntos). Os textos marcados con asterisco son lecturas de apoio con carácter non obrigatorio. Os estudantes que non teñan superada algunha das probas necesarias deberán realizar un exame na data e hora da convocatoria ordinaria. Tamén se terá en conta a participación e a actitude en clase de xeito que estará reflectida na nota final.</p>	<p>T1, T8, T15, X1, X5</p>	<p>30%</p> <p>Total: 100%</p>
<p>Descrición sintética: E exercicios teórico-prácticos de creación (E exercicios de aula). Análise e exposición oral na aula sobre as pezas dramáticas co apoio das notas tomadas polo alumno durante a lectura.</p>	<p>T1, T2, T3, T8, T15, X1, X5, X6, ED1, ED2, ED5</p> <p>T2, T3, T8, X1, X3, X7, ED5</p>	<p>20%</p> <p>25%</p>

Comentario crítico a partir dunha obra de obrigada lectura.		
Actitude e participación	T1, T2, T3, T8, T14, X1, ED2, ED5	25%
	T1, T8, T15, X1, X5	30%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Na convocatoria de xullo o alumno deberá examinarse dos contidos aos que se refire o temario e tamén deberán responder a calquera pregunta sobre os textos obrigatorios. Ademais deberá presentar ao docente o día do exame un comentario crítico sobre cada unha das pezas obrigatorias. Quen non supere a avaliación ordinaria terá que realizar este exame e presentar eses traballos.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, ED1, ED2, ED5	100%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Os estudantes que perdan o dereito a avaliación continua por ausentarse a máis dun 10% das horas da materia deberán someterse a exame na convocatoria de xaneiro. Como en xullo, o alumno deberá entregar un comentario crítico sobre cada unha das pezas obrigatorias e tamén terá que someterse a exame. Este consistirá en preguntas sobre os contidos aos que se refire o temario e sobre as lecturas.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, ED1, ED2, ED5	100%
O alumno que copie en calquera exame terá automaticamente un suspenso na asignatura.		
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
Referencias básicas Díez Borque, J. M ^a (1988) <i>Historia del teatro español</i> . Madrid: Gredos. Doménech, Ricardo (2008) <i>García Lorca y la tragedia española</i> . Madrid: Fundamentos. Nicoll, Allardyce (1964) <i>Historia del teatro mundial</i> . Madrid: Aguilar. Oliva César y Torres Monreal, Francisco (1990) <i>Historia básica del arte escénico</i> . Madrid: Cátedra. Ruiz Ramón, Francisco (2007) <i>Historia del teatro español del siglo XX</i> . Madrid: Cátedra. Vieites, Manuel (Cood) (2008) <i>Literatura dramática. Unha introducción histórica</i> . Vigo: Galaxia.		

Referencias complementarias

- Aznar Soler, Manuel (ed.) (2003) *Laberintos del exilio*. Madrid: Biblioteca del exilio.
- Canavaggio, Jean (1995) *Historia de la literatura española*. Barcelona: Ariel.
- Doménech, Ricardo (ed.) (1988) *Ramón del Valle-Inclán. El escritor y la crítica*. Madrid: Taurus.
- Gurpequi, José Antonio (2002) *Estudios sobre teatro en lengua inglesa*. Madrid: Huerfano Fierro Editores
- Hormigón, Juan Antonio (2008) *Del personaje literario-dramático al personaje escénico*. Madrid: ADE.
- Muñoz-Alonso López, Agustín (2003) *Teatro español de vanguardia*. Madrid: Castalia.
- Pavis, Patrice (1998) *Teatro contemporáneo: imágenes y voces*. Chile: Lom Ediciones.
- Riquer Martín y Valverde, José María (1999) *Historia de la literatura universal*. Madrid: Gredos.
- Sánchez, José Antonio (ed.) (1999) *La escena moderna*. Madrid: Akal
- VV.AA (1992) *Historia de la literatura* volumen IV, V e VI. Madrid: Akal.
- Vieites, Manuel (2005) *Análise e interpretación dos textos dramáticos*. Vigo: Galaxia.
- Wellwarth George E. (1974) *Teatro de protesta y paradoja*. Madrid: Lumen.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

OBSERVACIÓNS E RECOMENDACIÓNS

Calquera traballo escrito ten que manter as normas básicas de presentación, ortografía e redacción.

A copia de material sacado da rede ou doutro soporte sen facer referencia explícita a súa procedencia implicará o suspenso na asignatura.

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a ESAD de Galicia establece unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala.

Para o caso da avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serán as que seguen:

ACTIVIDADE 1. Exercicios teórico-prácticos de creación:

Competencias: T1, T2, T3, T8, T15, X1, X5, X6, ED1, ED2, ED5.

Ponderación: 20%

ACTIVIDADE 2. Notas de lectura das pezas que teñen carácter obrigatorio:

Competencias: T1, T2, T8, T14, X1, X3, X5, X6, X7, ED5.

Ponderación: 40%

ACTIVIDADE 3. Comentarios críticos sobre un aspecto dalgunhas das obras obrigatorias designadas polo docente.

COMPETENCIAS: T8, T2, T14, T15, X1, X3, X5, X7.

PONDERACIÓN: 40%

No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas (presenciais e non

presenciais) a utilizar e a ponderación das mesmas.

AS PRESENTES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INTRUCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).

